Атомник України

№9 (1131) 27 квітня 2023 року

Заснована 1 грудня 2000 року

ГАЗЕТА ПРОФЕСІЙНОЇ СПІЛКИ ПРАЦІВНИКІВ АТОМНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ ТА ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

СЛАВА ГЕРОЯМ ЧОРНОБИЛЯ!

Щороку 26 квітня ми вшановуємо мужніх та жертовних людей, які врятували світ від ядерної катастрофи. Вклоняємося світлій пам'яті працівників Чорнобильської атомної електростанції, пожежним, військовослужбовцям, усім добровольцям, які вступили у двобій з атомним лихом.

Чорнобиль для нас — то не тільки місце трагедії, що сталася 37 років тому, внаслідок якої постраждало майже три мільйони наших громадян, було евакуйовано та відселено понад 150 тисяч людей. То місце подвигу учасників ліквідації аварії перших призовів і тих, хто працює нині на ЧАЕС і в зоні відчуження. Серед цих героїчних людей і наші з вами колеги-спілчани. Щиро завдячуємо усім вам!

Багатостраждальний Чорнобиль, окрім радіоактивного забруднення, пережив ще одного страшного звіра — російських окупантів, які захопили атомний об'єкт і додумалися окопуватись у «рудому лісі».

Ми навчилися перемагати невидимого ворога — радіацію. Переможемо і видимого, жорстокого та безжального, який нищить, руйнує наші міста та села, вбиває українців.

Доземний уклін, слава і честь усім Захисникам Вітчизни. На фронті боротьби з радіацією та з рашистською ордою.

Вічна і світла пам'ять загиблим! Шана живим!

З повагою

Голова Атомпрофспілки України **Валерій МАТОВ**

Загартовані Чорнобилем

26 квітня є днем пам'яті про найбільшу техногенну катастрофу та вшанування героїзму персоналу ЧАЕС, пожежників, військовослужбовців, будівельників, учених, медиків, які брали участь у ліквідації наслідків аварії. Вона призвела до непоправних медичних, економічних, соціальних та гуманітарних наслідків. У довкілля потрапила велика кількість радіоактивних речовин.

Серед працівників нашого підприємства, Рівненської АЕС, є чимало людей, котрі в далекому 1986 році одними з перших взяли участь у ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС. У повсякденному житті вони працювали ремонтниками, експлуатаційниками устаткування, яке перебувало в контакті з радіоактивним опроміненням. Рішення про участь в усуненні загрози від наслідків техногенної аварії на ЧАЕС ці працівники прийняли відразу, бо розуміли: хто, як не вони, мають займатися цим.

Одна зміна закінчувалася, а вона тривала 12 годин, розпочиналася інша, і так протягом усієї вахти. Ліквідатори усвідомлювали, якщо вони не виконають поставлені керівництвом завдання, то іншим доведеться виконувати ще більші обсяги робіт з усунення наслідків аварії на зруйнованому енергоблоці Чорнобильської АЕС. Минала вахта і ми поверталися до своїх рідних, короткий відпочинок — і знову нас кликав Чорнобиль, наші мужні побратими, на долю яких випало таке випробовування. Своїм здоров'ям вони жертвували заради мирного, спокійного життя, очищаючи забруднені від радіоактивного пилу території.

(Закінчення на 2-й стор.)

ТРУДОВА ВАХТА «Вісника Чорнобиля»

Цього літа минає три роки, як пішов у засвіти головний редактор «Атомника України» Микола Петриченко. У його журналістській біографії це була не єдина «атомна» газета.

«Атомник України» Микола Петриченко очолював з 2000 по 2020 рік. Але з 1995-го по 2000-й він був головним редактором «Вісника Чорнобиля». До цього тривалий час пропрацювавши кореспондентом та відповідальним секретарем газети з епіцентру атомної катастрофи, яка була заснована 15 березня 1988 року і називалася тоді «Трудова вахта».

Нинішнього березня газета мала би відзначати своє 35-річчя. Та не судилося дожити чи не єдиному в Україні часопису, який свого часу був нагороджений Міжнародною журналістською премією «За мужність та професіоналізм», до такої красивої дати. Хто не зберіг її — то вже питання риторичне. Але «Вісник Чорнобиля» чесно відстояв свою трудову чорнобильську вахту понад два десятки років.

У редакції «Атомника України» зберігається професійний архів Миколи Петриченка. Його родичі передали і підшивки газет «Вісника Чорнобиля», зібрані і збережені ним від дня заснування газети і до 2000 року. Періодично гортаємо їх, з вдячністю і захопленням згадуючи наших колег, які у Зоні відчуження робили високопрофесійну та цікаву газету. Дуже хотілося б поділитися цим надбанням з небайдужими до Чорнобиля та його проблем людьми.

Але жоден архів, куди зверталися, не брав на зберігання цінні екземпляри часопису, на сторінках якого не лише про героїчну працю ліквідаторів аварії на ЧАЕС, життя самопоселенців, міжнародну допомогу тощо. Тут і про творчі експедиції Зоною відчуження Ліни Костенко, вірші та різноманітні літературні добробки відомих поетів та письменників…

З легкої руки прессекретаря Атомпрофспілки Павла Олещука та небайдужості голови профкому Чорнобильської АЕС Богдана Сердюка цінний інформаційний архів згодом має перебазуватися у Славутич, до краєзнавчого відділу загальноміського бібліотечно-інформаційного центру. Ми поспілкувалися з завідувачкою відділу інформаційних технологій Наталією Кокіною і вона запевнила нас, що архівні екземпляри «Вісника Чорнобиля» також знайдуть свого читача.

А ми ж вдячні нашим колегам, дописувачам та читачам унікальної газети за їх любов та відданість «Віснику Чорнобиля» упродовж багатьох років. І низько вклоняємося світлій пам'яті нашого головного редактора Миколи Петриченка, для якого професійна робота була сенсом життя, який свої сили, натхнення та здоров'я віддавав також і творчому процесу творення інформаційного джерела у найтрагічнішій та найгероїчнішій точці України. Він любив Чорнобиль і вчив любити його усіх нас. 26 квітня, у День Чорнобильської трагедії, неодмінно зустрічався з побратимами, щоб згадати прожиті роки, які для них, попри все, були найяскравішими моментами життя.

Людмила ГАП'ЮК,
головний редактор
«Атомника України»

Фото із архіву автора

Головний редактор «Вісника Чорнобиля» Микола Петриченко під час інтерв'ю у Зоні відчуження

Святкування виходу у світ тисячного номера «Вісника Чорнобиля»

З побратимами у Чорнобилі — першим головним редактором «Вісника Чорнобиля» М. ЛЯБАХОМ (ліворуч) та директором друкарні у м. Чорнобиль О. КРАМАРЕНКОМ (у центрі)

Професійні відрядження до Чорнобиля у співробітників «Атомника України» були частими

МІЖНАРОДНА ПРОФСПІЛКОВА СОЛІДАРНІСТЬ

Протидіяти російській агресії

18-19 квітня 2023 року у Брюсселі відбулося 70-те засідання Виконкому Європейської Федерації Профспілок громадського обслуговування (EPSU).

Війна в Україні, розпочата російським агресором, спричинила безпекову, енергетичну, економічну, фінансову, продуктову кризу в глобальному вимірі та в Європейському просторі.

Профспілки EPSU розмірковують над сучасними викликами та пошуком рішень на Виконкомі EPSU та готуються до доленосних Конгресів ITUC, ETUC в цьому році, Конгресу EPSU у 2024 році.

Велика увага приділяється війні в Україні та протидії російській агресії. Учасники заслухали члена Виконкому від України Голову Атомпрофспілки Валерія Матова, який взяв участь у засіданні в режимі онлайн.

Із виступу Валерія Матова про ситуацію в Україні

Шановні колеги!

На жаль, війна в Україні, розв'язана російськими фашистами, не збавляє обертів, росія знову проводить мобілізацію і шукає нові ринки для закупівлі зброї. Ядерний терорист росія продовжує вигадувати все нові й нові погрози Європі та світу.

Україна зафіксувала понад 77000 військових злочинів. росія ж сама розповсюдила десятки відео зі стратами українських воїнів, на них російські вбивці фіксують власні злочини, шматуючи тіла українських полонених.

Війна зі знищення українського народу — це геноцид! І це відбувається на очах Європи та усього світу!

Ви знаєте, що президенту росії путіну Міжнародним кримінальним судом у Гаазі висунуто звинувачення в насильницькій депортації українських дітей, роз'єднанні сімей. За офіційними даними, це понад 16 тисяч, але реальні цифри значно більші.

І в цей самий час, у квітні, росія керує Радою безпеки ООН?!

Вона продовжує створювати осередки економічної та продовольчої кризи, вкотре заблокувавши понад 50 суден з українським зерном у територіальних водах Туреччини.

Нагадаю вам, що згідно зі спільною оцінкою Програми розвитку ООН і Світового банку російські атаки на енергетичну, теплову, газову інфраструктури України завдали збитків на більш як 10 млрд доларів.

Розмір збитків української атомної компанії «Енергоатом», у якій працюють члени нашої профспілки, буде відомий після деокупації захопленої росією Запорізької АЕС. За попередніми підрахунками, нині він становить понад 32 млрд гривень.

До війни з росією наша профспілкова організація на ЗАЕС та в місті Енергодарі налічувала 12 тисяч осіб, нині залишилося 1200. Тисячі зруйнованих доль українських енергетиків і мільйони зруйнованих життів українців…

Ми організували в Києві офіси для роботи профкому ЗАЕС, забезпечивши співробітників комп'ютерною технікою. Ті спілчани, які змогли виїхати з окупованого Енергодара, надають допомогу колегам, переміщеним у безпечніші регіони, особливо жінкам з дітьми.

Зараз з Енергодара росіяни вивозять усе, що можуть. Вони грабують дитячі садочки, школи… З унікального тренувального центру атомників вивезли цінне обладнання. Атомна електростанція нашпигована зброєю, військовою технікою, це вже якась військова фортеця, а не об'єкт атомної енергетики. Спроби МАГАТЕ створити вільну від зброї зону навколо ЗАЕС повністю провалилися.

Українські профспілки продовжують працювати в умовах воєнного стану, роблять усе можливе, щоб підтримати фінансово членів профспілки, надати гуманітарну допомогу найбільш постраждалим групам населення. Ми відновлюємо роботу профкомів на деокупованих територіях і продовжуємо обстоювати прогресивні положення трудового законодавства, яке реформується в умовах війни в Україні.

Від імені українських членських організацій хочу подякувати керівництву EPSU, особисто Яну Віллему Гудріану, членам Виконкому, усім членським організаціям за солідарну допомогу, активні дії на підтримку України та за інформаційну роботу.

Хочу підкреслити, що економічні проблеми, з якими зіштовхнулися ваші країни, спровоковані, насамперед, війною росії проти України. І лише спільними зусиллями ми зможемо зупинити цього монстра.

ПІДГОТОВКА РОБІТНИЧИХ КАДРІВ НА ПАЕС

Вкрай потрібні молоді спеціалісти!

На прохання керівництва ПАЕС Южноукраїнський професійний ліцей поновив ліцензію на інтегровану спеціальність «Слюсар з ремонту реакторно-турбінного устаткування. Слюсар з ремонту контрольно-вимірювальних приладів та автоматики». Учні вже проходять першу виробничу практику на підприємстві.

Для підготовки робітничих кадрів між НАЕК «Енергоатом» та Южноукраїнським професійним ліцеєм у 2022 році було укладено договір «Про надання послуг у сфері професійно-технічної освіти». Термін навчання за інтегрованою професією «Слюсар з ремонту реакторно-турбінного устаткування. Слюсар з ремонту контрольно-вимірювальних приладів та автоматики» — три роки. Після закінчення навчання молоді спеціалісти отримують четвертий і третій розряд відповідно.

«У нас в цеху йде зміна поколінь. Багато хто вже пішов на заслужений відпочинок, є люди передпенсійного віку, тож розраховуємо на підготовку нових робітничих кадрів. Декілька років у ліцеї не навчали потрібної нам професії, тому нині ми радіємо, що ліцензію поновлено. Нам вкрай потрібні молоді спеціалісти», — каже начальник цеху з ремонту турбінного устаткування енергоремонтного підрозділу ПАЕС Артем Ляпало.

Практика на підприємстві для 20 учнів ліцею — це перше знайомство з колективом і можливість перейняти досвід професіоналів. Безпосередньо залучити дітей до якихось робіт працівники Південноукраїнської АЕС не можуть. Заважає віковий ценз і відсутність багажу знань у першокурсників, але вони отримають можливість закріпити вивчену теорію на практиці та подивитися, куди вже через кілька років зможуть прийти працювати.

Навчання у Южноукраїнському професійному ліцеї безоплатне. Плюс до того — здобувачі освіти отримують стипендію, іногороднім пропонують гуртожиток. Кращі випускники мають великі шанси працевлаштуватися на Південноукраїнську АЕС та будувати тут свою кар'єру вже з 18-19 років.

Управління інформації та громадських зв'язків

ПІДПИСАНО КОЛЕКТИВНИЙ ДОГОВІР ДП НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» НА 2023-2024 РОКИ

З'явилися нові види матеріальної допомоги

Відбулося чергове засідання профспілкового активу Рівненської АЕС, під час якого голова первинної профспілкової організації РАЕС Іван Мельник поінформував про підписаний Колективний договір ДП НАЕК «Енергоатом» на 2023-2024 роки. У новому колдоговорі, окрім діючих, визначено низку додаткових матеріальних допомог атомникам.

Як розповів на засіданні голова ППО РАЕС Іван Мельник, під час проведення колективних переговорів з адміністрацією профспілкова сторона зосередила основну увагу на необхідності зростання заробітної плати протягом 2023 року та підвищенні посадових окладів і тарифних ставок не менше, ніж передбачено Законом України на 2023 рік.

Колективним договором НАЕК «Енергоатом» також визначено низку матеріальних допомог для працівників Компанії та членів їхніх сімей. З'явилися нові види допомоги, зокрема, передбачено матеріальну допомогу працівникам, у яких народилися діти або на утриманні яких є діти з інвалідністю. Також мають право на отримання матеріальної допомоги ті працівники, на утриманні яких є діти-напівсироти, які отримують державну пенсію у зв'язку з втратою годувальника.

На засіданні було зазначено, що первинна профспілкова організація ДП НАЕК «Енергоатом» надає додаткову підтримку працівникам Запорізької АЕС, які мають статус внутрішньо переміщених осіб, а також доплату у розмірі 6700 гривень щомісяця мамам, які перебувають у декретній відпустці. Від профспілкового комітету мають можливість отримати матеріальну допомогу родини загиблих або поранених працівників енергокомпанії.

Іван Мельник поінформував, що лише за кошти профспілкової організації РАЕС надано волонтерської допомоги Збройним Силам України на 3 млн гривень.

Щодо того, як проходитиме цьогорічний літній сезон оздоровлення, голова

профорганізації РАЕС відзначив, що спрогнозувати це важко: «Тому працюємо з коліс». Цього року вже оздоровлено 492 дорослих та 213 дітей атомників. Планується сезон оздоровлення на РОК «Біле озеро». Для атомників діючою залишається часткова компенсація вартості путівки.

Під час відкриття РОК «Біле озеро» планується велозабіг у рамках відзначення 50-річчя РАЕС, поінформував заступник генерального директора з персоналу РАЕС Богдан Шмигельський. Він особливо подякував атомникам за волонтерську допомогу Збройним Силам України, зазначив: «Війна стосується кожного і ми куємо перемогу спільними зусиллями».

ДОПОМОГА ВІЙСЬКОВИМ ВІД АТОМНИКІВ

Збір коштів триває

На Хмельницькій АЕС представники колективу атомників та профспілкової організації ДП НАЕК «Енергоатом» передали для військових автомобілі, запасні частини й обладнання. Авто та обладнання були придбані за кошти працівників ХАЕС та ППО ДП НАЕК «Енергоатом» відповідно до запитів військових частин.

Чергове відкрите засідання робочої групи, яка взаємодіє з громадськими організаціями та волонтерами, відбулося днями за участю голови ППО ДП НАЕК «Енергоатом» Олексія Лича та директора із супроводження закупівель Олега Косенка. Голова робочої групи Сергій Сахнюк розповів про роботу групи та співпрацю з волонтерами, які надали присутнім фінансовий звіт про свою діяльність за останній період. Під час засідання було розглянуто 15 нових листів-звернень від військових частин.

Після завершення засідання відбулася передача вже придбаного обладнання для представників військових частин. За кошти працівників Хмельницької АЕС та профспілкової організації «Енергоатома» волонтери придбали та передали два автомобілі, мережеве обладнання Starlink, квадрокоптери та запасні частини. Збір коштів на допомогу ЗСУ триває!

СЛАВА ГЕРОЯМ ЧОРНОБИЛЯ!

Засідання круглого столу у комітеті Верховної Ради

24 квітня у Комітеті Верховної Ради з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів відбулося засідання круглого столу на тему: «Формування та реалізація державної політики у галузі соціального захисту осіб, постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи».

У заході взяли участь народні депутати України, представники центральних органів виконавчої влади, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Пенсійного фонду України та Фонду соціального страхування України, сторін соціального діалогу, громадських організацій, наукових установ тощо.

Метою проведення круглого столу було вивчення проблемних питань, пов'язаних з виконанням положень Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» та вишукування шляхів подолання кризової ситуації.

У засіданні круглого столу взяв участь та виступив голова профспілкового комітету Чорнобильської АЕС Богдан Сердюк.

Із виступу Богдана СЕРДЮКА:

«Шановні учасники круглого столу! Вітаю Вас від імені працівників Чорнобильської АЕС, основним завданням яких наразі є зняття ядерних установок з експлуатації та які, фактично, продовжують справу ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС у самому епіцентрі трагедії.

Маю зазначити, що з початку широкомасштабної агресії рф проти України була зруйнована транспортна інфраструктура, тому ми працюємо вахтовим методом (як це було у 1986 році), при цьому відпочиваючи на об'єктах ЧАЕС, бо шлях до проммайданчика від міста атомників Славутича можна здолати, щонайменше, за 7 годин. Ці обставини погіршують як здоров'я, так і загальний стан психологічного благополуччя колективу.

Компенсувати ці складнощі ДСП ЧАЕС не може, оскільки має проблему хронічного недофінансування, яка дуже загострилась у поточному році через необхідність критично великих відрахувань до Пенсійного фонду України.

Нагадаю, що всі працівники підприємств Зони відчуження працюють в особливо шкідливих умовах праці (Список № 1) і мають право йти на пенсію достроково, на пільгових умовах. При цьому витрати на виплату і доставку пільгових пенсій до досягнення працівниками пенсійного віку покладаються на роботодавців. У зв'язку зі зростанням пенсій та з демографічних причин розмір відшкодування Пенсійному фонду щороку збільшується і, наприклад, для ДСП ЧАЕС цьогоріч становить понад 200 млн грн, а це майже 20% і без того дефіцитного бюджету підприємства. На наступний рік ПФУ повідомив про розрахункові потреби в перерахуванні вже на рівні 250 млн грн.

Не сплачувати або затримувати ці платежі неможливо, оскільки така заборгованість стягується з підприємств у судовому порядку, при цьому рахунки підприємств можуть бути арештовані, що, зі свого боку, призведе до невиплати заробітної плати та створення соціальної напруги на ядерному об'єкті.

Для покриття цих витрат підприємство знаходить ресурси шляхом зменшення розміру щомісячного преміювання, призупинення або

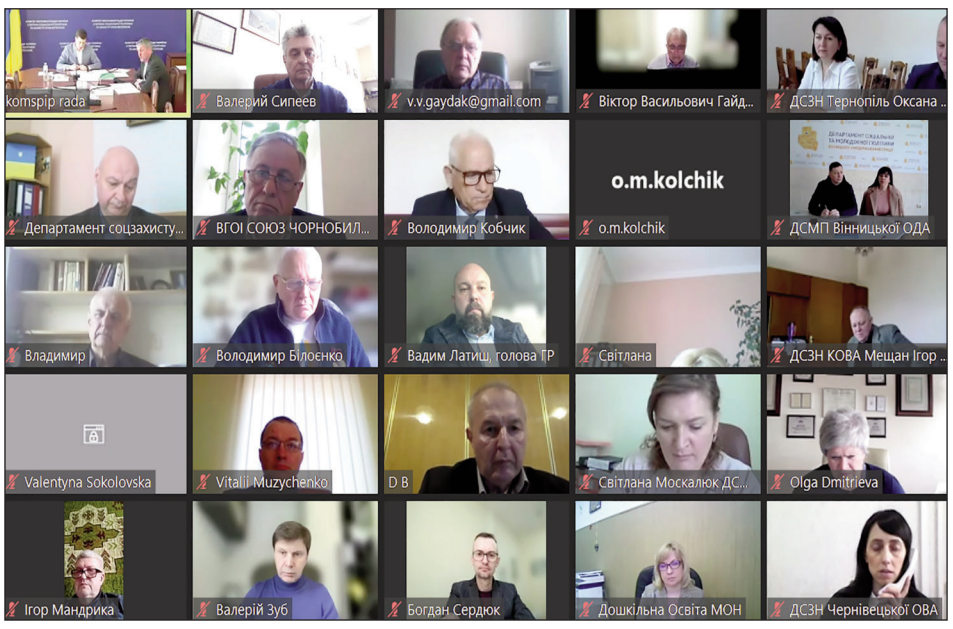

зменшення виплат, передбачених Колективним договором. Погіршення соціальних гарантій персоналу, що важко працює в умовах вахтового методу, може негативно вплинути на загальний рівень безпеки на об'єкті, який забезпечує безперебійну роботу енергетичного та іншого важливого обладнання критичної інфраструктури.

Ця проблема може бути вирішена раз і назавжди внесенням змін до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», і саме такий законопроєкт №5658 був поданий депутаткою Ольгою Василевською-Смаглюк ще у червні 2021 року. Нарешті його включено до порядку денного поточної, 9-ї сесії Верховної Ради України IX скликання.

Законопроєктом №5658 пропонується звільнити державні підприємства, установи та організації від обов'язку відшкодовувати Пенсійному фонду фактичні витрати на виплату і доставку пенсій за віком на пільгових умовах, призначених особам, які працювали у Зоні відчуження.

Велике прохання до депутатського корпусу від колективу Чорнобильської АЕС розглянути, нарешті, та прийняти цей законопроєкт (який підтримують Комітет Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування, Уповноважений Верховної Ради України з прав людини, Державне агентство України з управління Зоною відчуження та Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів).

Загартовані Чорнобилем

(Закінчення. Початок на 1-й стор.)

Пропозицію про створення нашої групи було обговорено під час однієї зустрічі ліквідаторів у 90-х роках минулого століття. До її складу увійшли ліквідатори з Вараша (у минулому — Кузнецовська), котрі у 1986-1987 роках брали участь у складі військового формування і за власним бажанням були направлені підприємством до Чорнобиля. Котрі пліч-о-пліч протистояли розповсюдженню радіоактивних залишків зруйнованого реактора Чорнобильської АЕС.

Керівником групи було обрано Віктора Шмирка, нині покійного, як найстаршого і найдосвідченішого у групі колегу-ліквідатора. У той час він працював на одній із дільниць Управління будівництва Рівненської АЕС. До групи увійшли працівники підприємства Олександр Никитюк, Олександр Мисковець, Микола Шевчук, Петро Глущук, Віктор Комков, Олександр Бортасевич, Михайло Сич, Леонід Сахнюк, Леонід Ханас, Микола Остапчук (нині покійний) та я, Микола Гладіч. Кожний з нас довгі роки працював на РАЕС.

У день Чорнобильської трагедії у нашому місті зазвичай відбуваються пам'ятні заходи, в яких беруть участь і ліквідатори нашої групи. Покладаємо квіти до пам'ятника на честь наших товаришів, згадуємо побратимів, які живуть поряд з нами у місті, а також тих, хто відійшов у вічність. Вони виконали свій обов'язок і захистили людство від згубного впливу та подальшого розповсюдження радіації.

Протягом року організовуємо відпочинок на Білому озері, там ми оздоровлюємося, спілкуємося, згадуємо друзів, подумки переносимося у ті трагічні роки, коли, не звертаючи уваги на загрозу нашому здоров'ю, рятували жителів України, Білорусі, росії. І ніхто тоді навіть не міг подумати, що ті, за кого ми ризикували своїм здоров'ям, підуть на нас війною, знову погрожуватимуть застосувати ядерну зброю, щоб задовольнити свої імперські амбіції.

Сьогодні усі ми схиляємося в подяці перед ліквідаторами наслідків тієї страшної аварії та вклоняємося перед живими й перед пам'яттю тих, хто пішов із життя. Бажаємо здоров'я, мирного неба і віри у Перемогу, яка неодмінно буде за нами!

Від імені побратимів — Микола ГЛАДІЧ

Профспілки відповідно до Конституції України є єдиними організаціями, яким делеговано право на захист прав та інтересів трудящих!

НАВЧАННЯ ПРОФСПІЛКОВИХ АКТИВІСТІВ

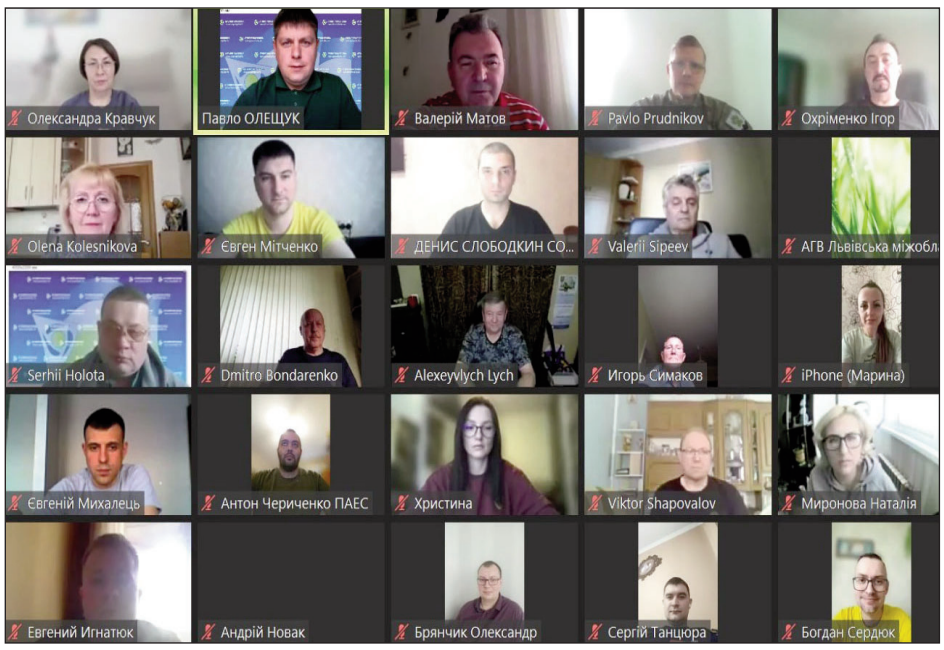

«ПРОФСПІЛКОВА АБЕТКА»

Таку назву має дистанційне навчання профспілкових активістів, що розпочалося 25 квітня 2023 року у рамках освітнього проєкту «Колегіум Атомпрофспілки». Навчальні лекції, модератором яких виступить прессекретар Атомпрофспілки Павло Олещук, будуть проводитися на платформі ZOOM з 18:00 до 19:30 щовівторка та щочетверга протягом місяця і висвітлюватимуть такі теми: «Що таке профспілка? Які її основні функції?»; «Навіщо тобі профспілка, навіщо ти у профспілці?»; «Організаційна робота Атомпрофспілки»; «Правове забезпечення діяльності профспілкових організацій. Юридична підтримка членів профспілки»; «Молодіжна політика Атомпрофспілки»; «Колективний договір від контролю до виконання»; «Міжнародна робота та ґендерна політика Атомпрофспілки»; «Правові підстави здійснення громадського контролю за дотриманням законодавства у сфері охорони праці»; «Фінансова діяльність Атомпрофспілки»; «Оптимізація трудових відносин у період воєнного стану»; «Комунікація з членами профспілки та профактивом, інформаційні технології та канали комунікації».

25 квітня відкриття нової навчальної ініціативи ЦК Атомпрофспілки розпочалося з вітального слова **Голови Атомпрофспілки Валерія Матова.** Він зазначив, що, незважаючи на усі складнощі, спричинені війною, в Атомпрофспілці, на відміну від деяких інших українських профспілок, продовжують підтримувати тісні контакти серед профспілкового активу, проводять профспілкові навчання, приймають важливі для захисту прав працівників рішення. «7 грудня воєнного 2022 року проходив VII з'їзд Атомпрофспілки, на якому переобрано новий актив, який включився у процес вирішення проблем соціального захисту, пошуку нових шляхів і методів його посилення».

Валерій Матов відзначив, що в атомній галузі сьогодні відбуваються надзвичайно важливі процеси, передусім процес корпоратизації «Енергоатома». «Наскільки ефективним буде створення найбільшої енергетичної корпорації України, багато в чому залежить від активної позиції Атомпрофспілки». Особливий акцент Валерій Олексійович зробив на міжнародних зв'язках. «Атомпрофспілка першою серед українських профспілок пішла «міжнародним» шляхом». Ще 1995 року ми приєдналися до найавторитетнішої та найчисленнішої на той час Міжнародної федерації профспілок — ICEM. Сьогодні Атомпрофспілка продовжує цей напрям активно розвивати. Наприкінці травня відбудеться Конгрес IndustriAll-Європа, Атомпрофспілка презентуватиме на ньому Україну».

Заступник Голови Атомпрофспілки, керівник первинної профспілкової організації ДП НАЕК «Енергоатом» Олексій Лич поінформував про перебіг корпоратизації ДП НАЕК «Енергоатом», що робить Атомпрофспілка, щоб зменшити негативні для працівників ризики. На запитання учасників навчання, «чи є ризики того, що під час корпоратизації частина майна Компанії стане власністю приватних «інвесторів», Олексій Лич зазначив, що набуті державою в результаті утворення акціонерного товариства акції не підлягають приватизації, сто відсотків акцій належатиме державі. Передача відбуватиметься цілісним майновим комплексом.

«Зараз проходить оцінка вартості майна. Ми розпочали її перший етап, який триватиме протягом двох місяців. Кабмін ініціював утворення комісії з корпоратизації. Я, як представник трудового колективу Компанії, входжу до складу цієї комісії, що займається розробкою пропозицій. На основі них упродовж шести місяців реалізовуватиметься чіткий покроковий план».

Олексій Лич зазначив: «Після закінчення війни статус акціонерного товариства дасть змогу Компанії підвищити ефективність своєї діяльності, залучати кошти міжнародних інститутів на розвиток української атомної галузі. Вже є домовленості з різними країнами». Він також повідомив, що в умовах війни основним напрямом профспілкової роботи був контроль за виконанням Колективного договору. «Захист заробітної плати — це наше завдання №1. І хоча ми не отримуємо кошти від ЗАЕС, зберігаємо зарплату і для тих працівників, які залишилися вірними Україні».

Олексій Васильович також додав, що в умовах війни «не всі напрями перекриваємо. Менше стало культурно-масової роботи. Але усе це після Перемоги. Профспілка, як і вся країна, працює задля наближення Миру в Україні. Понад 80 млн гривень профспілкових коштів були спрямовані на надання допомоги Збройним Силам України, бо це найголовніше». Він також відзначив потужну підтримку у цьому профспілкової молоді.

Першу навчальну лекцію «Профспілкової абетки» провів **заступник Голови Атомпрофспілки Павло Прудніков.** Він дав визначення профспілки як громадської організації, розповів про історію створення профспілок, якими є напрями профспілкової діяльності, і міжнародного досвіду також, зосередився на основних функціях профспілки, розповів про профспілковий контроль за дотриманням законодавства про працю, попередження та відновлення порушених прав працівників тощо. Наостанок Павло Прудніков резюмував: «Уся профспілкова робота має сприяти не тільки залученню, а й утриманню членів профспілок. Треба працювати з відчуттям, що це ваша організація! Якою вона є сьогодні і буде завтра, залежить від вашої безпосередньої активної участі. Сьогодні, як ніколи раніше, важливе єднання трудових колективів. Час гуртуватися заради майбутнього. Профспілка дає для цього багато можливостей».

Після презентації заступника Голови Атомпрофспілки відбулося жваве обговорення. Павло Прудніков відповів на численні запитання учасників курсу за темою. До дискусії долучилися фахівці ЦК Атомпрофспілки. Таким чином новообрані профспілкові лідери отримали не тільки знання, а й ближче познайомилися з керівництвом та працівниками апарату ЦК Атомпрофспілки.

Лілія СОКОЛОВА

МІЖНАРОДНА ПРОФСПІЛКОВА СОЛІДАРНІСТЬ

Робочі зустрічі у Ланьцуті

Українські промислові профспілки (13 організацій), які є членами Глобального союзу IndusttriALL, у листопаді минулого року стали повноправними членами Європейського об'єднання IndustriALL. Це рішення було пов'язано з отриманням Україною статусу кандидата на вступ до ЄС і подальшою інтеграцією України у структури ЄС.

11 квітня делегація українських членських організацій була запрошена для знайомства з промисловими профспілками Східної регіональної організації IndustriALL-Європа, до якої входять 5 країн: Польща, Чехія, Словаччина, Угорщина та Словенія. Тепер і українські профспілки тісно співпрацюватимуть з профспілками цього регіону, і початком цієї спільної роботи стала зустріч 12 квітня.

Спеціально для українських членських організацій 11 квітня відбувся семінар за участю представників МОП, а саме Каспера Едмондса, керівника відділу видобувних галузей, енергетики та переробної промисловості Сектору МОП та координатора з питань бізнесу та прав людини; Гочі Александрії, старшого спеціаліста з питань діяльності трудящих Групи технічної підтримки з питань гідної праці МОП та Регіонального бюро для країн Східної Європи та Центральної Азії; а також Михайла Сорочишина, представника Моніторингової місії з прав людини в Україні (ММПЛУ).

Мета цієї панелі була в тому, щоб пояснити учасникам алгоритм фіксації порушення трудових прав українських працівників агресором на окупованих територіях. Усі ці свідчення, що їх можуть надати члени профспілок, будуть показаннями для ООН та майбутнього трибуналу над агресором.

Профспілкові лідери України надали коротку інформацію про ситуацію у відповідних галузях і розповіли про діяльність в умовах війни, організацію допомоги членам профспілок, найбільш постраждалим громадам, та ситуацію в цілому.

Генеральний секретар Європейської Профспілки Люк Траєнгл розповів про кроки щодо адаптації законодавства України до правового поля ЄС, про підготовку до відновлення України після війни та участі профспілок у цих процесах.

У своїх тезах Люк Траєнгл також зосередив увагу на зменшенні робочих місць у промисловості, впливі діджиталізації та технологій на робочі процеси, захисті персональних даних членів профспілок і, звичайно, наслідках російської агресії на ситуацію в ЄС. Зокрема, навів приклади, як компанії, намагаючись знизити собівартість продукції у зв'язку зі зростанням цін на енергоносії, переводять свої компанії зараз до Туреччини та інших країн.

Зелена Угода та запланована декарбонізація до 2050 року вплине на 25 мільйонів робочих місць в ЄС. Виклики — де взяти кошти і хто має платити за «Справедливий перехід».

Усі ці питання обговорюватимуть на середньостроковій Конференції IndustriALL-Європа, яка відбудеться на початку червня в Салоніках (Греція).

Кемаль Озкан, заступник Генерального секретаря Глобального союзу IndustriALL, у своєму виступі акцентував увагу на наслідках російської агресії на глобальному рівні. Він зазначив, що стратегічна мета — це Перемога України та досягнення миру, і ГС IndustriALL разом з українськими членськими організаціями до Перемоги. Кемаль також зазначив, що війна кардинально вплинула на розвиток енергетичного сектору, і «справедливий перехід» до низьковуглецевої економіки потребує великої роботи та захисту працівників. Він підкреслив, що інвестицій потребують не тільки галузі, а й соціальний захист.

ГС IndustriALL відстежує зміни у трудовому законодавстві України, які здійснюються в умовах воєнного стану, зазначає, що в багатьох законопроєктах є положення, які порушують базові Конвенції МОП та деякі Положення Угоди про Асоціацію з ЄС. Тому ГС IndustriALL надіслав відповідні листи Президенту Європейської комісії Урсулі фон дер Ляєн та керівникам інших органів ЄС.

Над комплексом усіх проблем, що постали перед профспілками в ГС IndustriALL, членські організації працюватимуть на середньостроковій Конференції, яка відбудеться в Кейптауні (ПАР) наприкінці червня.

Кемаль Озкан привернув увагу до ситуації із заґратованими лідерами незалежних профспілок Білорусі, які є єдиною демократичною силою, що захищає працівників. Вони є заручниками авторитарного режиму, який боїться втратити свою владу, і тому отримали несправедливі, надзвичайно жорстокі вироки та терміни ув'язнення.

12 квітня відбулося знайомство з профспілками 5 країн Східної Європи, які надають солідарну підтримку, фінансову і гуманітарну допомогу українським колегам.

Голова Атомпрофспілки Валерій Матов від імені української делегації зробив короткий огляд викликів, що стоять перед українськими членськими організаціями, та проблемних питань, спричинених війною, для різних галузей України для нових колег зі Східної Європи.

Профспілка працівників сільськогосподарського машинобудування:

Багато підприємств знищені, ринки збуту закриті, логістики — немає, працівники емігрують, молодь іде на фронт.

Профспілка працівників енергетики та електротехнічної промисловості:

Російська федерація цілеспрямовано знищує енергетичну інфраструктуру артилерійським вогнем, бомбардуванням, дронами, але треба віддати належне працівникам — вони швидко ремонтують підстанції та лінії електропередач, ризикуючи своїм життям, працюють у надскладних умовах.

Профспілка працівників нафтогазової промисловості:

Підприємства цієї галузі знищувалися першими на початку війни, згоріло багато нафтосховищ та нафтопродуктів. Сумська область, на півночі України, де працює Ігор Біленко, член делегації, першими зустрічали ворога в м. Охтирка, він особисто брав участь в обороні міста. Місто героїчно захищалось і відбило атаки рашистів.

Профспілка працівників атомної енергетики та промисловості:

В Україні — 5 атомних станцій.

На початку війни рашисти захопили Чорнобильську станцію та Зону відчуження. Зараз окупована Запорізька АЕС, найбільша АЕС у Європі, 6 блоків перебувають у стані холодного зупину.

Сама станція та місто Енергодар заповнені великою кількістю російської зброї. Подібного ядерного тероризму світ не бачив ніколи.

Росія привласнила собі станцію і знущається над працівниками. Із 12000 працівників до війни на станції нині залишились 1200. Ситуація непередбачувана.

Профспілка працівників авіабудування та машинобудування:

Це галузь, де профспілка намагається зберегти технічно-інтелектуальний персонал. На початку війни, на жаль, Україна втратила найбільший транспортний літак у світі. Ан-225 «Мрія» був знищений ворогом під час захоплення аеродрому в м. Гостомель за 30 км від Києва.

Деякі підприємства дуже важко пережили окупацію в Харківській області.

Профспілка машинобудівників та приладобудівників:

Війна зменшила значну кількість працівників галузі, а отже — і членів профспілки. Багато голів профкомів перебувають у Збройних Силах України.

У галузі вугледобування у нас діють 2 профспілки.

Профспілка працівників вугільної промисловості:

Члени цієї профспілки працювали на шахтах у Донецькій і Луганській областях, це епіцентр бойових дій, шахти практично знищені.

Незалежна профспілка гірників:

У Донецькій і Луганській областях знищено 10 шахт.

21 листопада 2022 року під час обстрілів і відключення електроенергії майже 2000 працівників однієї з шахт залишалися під землею. Ось у таких умовах працюють українські шахтарі.

Профспілка машинобудування та металообробки:

Підприємства галузі розташовані в Донецькій, Харківській, Сумській областях, у зоні щоденних артилерійських обстрілів та бомбардувань. Люди постійно працюють в умовах небезпеки.

Профспілка працівників хімічної та нафтохімічної промисловості:

Аналогічна ситуація, знищено 21 підприємство, високі ризики екологічних катастроф.

Профспілка працівників оборонної промисловості:

Ця галузь постраждала ще з 2014 року, на окупованих територіях десятки підприємств було знищено, а обладнання демонтовано і вивезено на територію росії. Трудівники галузі зараз працюють у дуже важких умовах.

Профспілка металургів і гірників:

40% металургії знищено в Україні. Гордість України — комбінат «Азовсталь» та комбінат ім. Ілліча зруйновані в м. Маріуполь. Безстрашних захисників Маріуполя та «Азовсталі» росія взяла в полон.

Зараз рашисти майже оточили місто Авдіївку в Донецькій області, там знаходиться найбільший у Європі коксохімічний комбінат, який до війни виробляв 31 вид продукції.

На завершення українська делегація подякувала ГС IndustriALL, Європейській Профспілці IndusttriALL та організаторам зустрічі зі Східної Європи, а особливо польським колегам зі славної Профспілки «Солідарність». Усі наші спільні майбутні проєкти працюватимуть на захист членів профспілок та нашу Перемогу.

ЗБЕРЕГТИ СЕРЦЕ АТОМНИКІВ

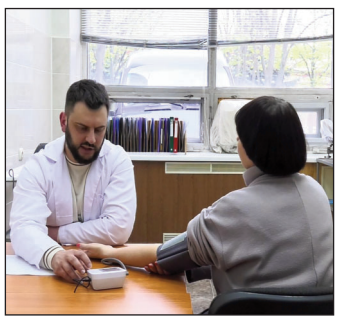

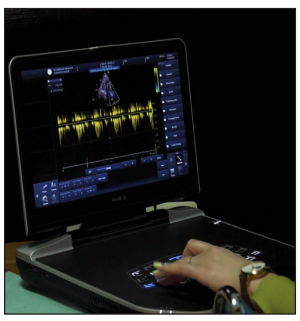

Команда лікарів Інституту серця — на ПАЕС

На Південноукраїнській АЕС працювала команда лікарів Інституту серця МОЗ України, яка надала консультації працівникам атомної станції. Наприкінці березня генеральний директор Інституту серця Борис Тодуров вийшов з ініціативою до президента ДП НАЕК «Енергоатом» Петра Котіна щодо організації обстеження працівників атомних станцій фахівцями цієї профільної установи.

У своєму листі Борис Тодуров зазначив, що враховуючи пріоритетність енергетичної незалежності та енергетичної безпеки країни, зокрема і в умовах повномасштабної війни росії проти України, з урахуванням стратегічної важливості атомної галузі, Інститут серця готовий організувати виїзди консультативно-діагностичних бригад з метою обстеження персоналу атомних станцій.

Компанія «Енергоатом» підтримала ініціативу лікарів і забезпечила консультації спеціалістами Інституту серця тих працівників атомних станцій, які нині мають серцево-судинні захворювання і потребують додаткових обстежень. Перший виїзд уже відбувся на Південноукраїнську АЕС, у травні лікарі планують відвідати Хмельницьку, у червні — Рівненську атомні електростанції.

«Це дуже позитивна практика, коли люди без відриву від виробництва можуть обстежитись, отримати рекомендації щодо подальшого лікування, — каже провідний спеціаліст відділу соціального страхування та охорони здоров'я ДП НАЕК «Енергоатом» Оксана Васильчук. — Після того, як лікарі Інституту серця побувають на усіх АЕС, нададуть висновки, ми намагатимемося допомогти людям, яким будуть потрібні операції, стентування чи інші складні маніпуляції, щоб успішно завершити лікування».

Команда з Інституту серця, яка перебувала на Південноукраїнській АЕС, це кардіохірург, лікарі за фахом — кардіолог, аритмолог, невролог та лікар УЗД. Усі фахівці високого класу, мають науковий ступінь і чималий практичний досвід кардіологічного і кардіохірургічного напрямів.

Упродовж візиту було оглянуто понад 80 працівників ПАЕС. Лікарями надано 134 консультації. Групу пацієнтів формували спеціалісти відділу охорони здоров'я атомної станції на основі висновків за результатами медоглядів, рекомендаціями лікарів або наявності критичних випадків.

Керівник відділу охорони здоров'я Південноукраїнської АЕС Галина Хмілєвська зазначила важливість таких консультацій: «Нині непростий час, коли вибратися до столиці у клініку не завжди є простим завданням. До того ж робота у атомників напружена, вони невпинно забезпечують нашу енергетичну безпеку. Спеціалісти Інституту серця під час консультацій, які вони надають безпосередньо на підприємстві, не лише бачать картину поточного стану здоров'я, а й ухвалюють рішення щодо дообстеження чи необхідності хірургічного втручання. І ми вже бачимо, що кільком нашим працівникам потрібні операції».

За інформацією Південноукраїнського енергокомплексу

З НАГОДИ ВСЕСВІТНЬОГО ДНЯ ОХОРОНИ ПРАЦІ

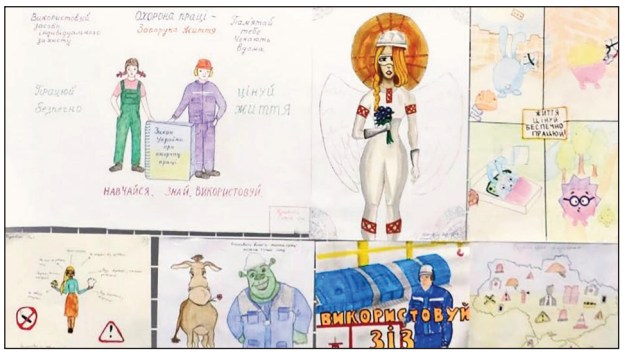

Конкурс дитячої творчості на ХАЕС

Творчий конкурс серед школярів організували на Хмельницькій АЕС. «Безпечне та здорове робоче середовище — основний принцип і основне право у світі праці» — так конкретизували тему конкурсу для учасників. У своїх малюнках діти відобразили те, як вони розуміють поняття «охорона праці».

Конкурс малюнка — один із заходів, реалізованих на ХАЕС з нагоди Всесвітнього дня охорони праці. Разом із батьками школярі формують розуміння цього комплексного поняття, щоб надалі дотримуватися норм та правил у побуті, школі, а надалі — у роботі. Адже кожне правило — це основа для збереження життя та здоров'я громадян.

Відкрите для широкого загалу голосування тривало впродовж декількох днів на телеграм-каналі Хмельницької АЕС. Члени конкурсної комісії визначили переможців серед чотирьох лідерів. Найкращою визнано роботу Катерини Матвійчук, друге місце розділили Маргарита Сімонова та Катерина Дем'янюк. Маргарита Берянич посіла третє місце.

Усі роботи організатори конкурсу направлять для участі у Всеукраїнському конкурсі дитячого малюнка, який проводить журнал «Охорона праці». Заохочувальні подарунки за активну участь отримали всі учасники конкурсу малюнків, адже в процесі створення робіт кожен дізнався більше про охорону праці та як важливо дотримуватися відповідних норм і правил.

АТОМНІ НОВИНИ

Робота персоналу українських АЕС в умовах війни

Працівник Рівненської АЕС взяв участь у триденній робочій зустрічі Паризького центру ВАО АЕС щодо обміну досвідом роботи операторів АЕС.

Семінар ВАО АЕС-ПЦ за темою «Кращі практики базових принципів роботи операторів» проходив у французькій столиці. Учасниками заходу стали понад 40 фахівців атомної енергетики 12-ти країн. Це начальники змін блоків, станцій, інструктори з навчання та інші технічні лідери галузі з України, Франції, Англії, Швейцарії, Китаю, Аргентини, Бразилії, Чехії, Бельгії, Іспанії, Фінляндії та Словенії. Рівненську АЕС представляв начальник зміни станції служби головного диспетчера.

Під час зустрічі учасники обмінювалися передовим досвідом роботи операторів, де кожен презентував позитивні практики своїх електростанцій. Практична робота семінару полягала, зокрема, в опрацюванні звітів Асоціації про важливі події під керівництвом менеджера ВАО АЕС-ПЦ. Начальник зміни блока Хмельницької АЕС виступив з доповіддю «Оновлення України — виробництво електроенергії під час екстраординарних ситуацій», що описувала події в Україні та роботу персоналу українських АЕС в умовах воєнних дій. За словами рівненського атомника, для певних учасників зустрічі ця презентація була «справжнім одкровенням».

«Мета цієї зустрічі полягала в тому, щоб зібрати разом професіоналів з атомних електростанцій різних країн для обміну кращим досвідом. Усі інформаційні матеріали, доповіді учасників поширені між присутніми для можливого застосування позитивних практик на своїх станціях. За гасло проведеного семінару я би взяв вислів одного з паризьких лідерів зустрічі: «Давайте працювати разом для формування атомного майбутнього!» — підсумував працівник РАЕС.

Юлія КУЛАЄВА

На відновлення Зони відчуження ЧАЕС потрібно 225 млн євро

Україна вже отримала або домовилася про гарантоване надання у 2023 році майже 15 мільйонів євро на відновлення Чорнобильської зони відчуження, повідомив Євген Крамаренко, голова Держагентства України з управління Зоною відчуження, під час брифінгу, присвяченого річниці деокупації Зони відчуження, відновленню діяльності та сьогоденню підприємств.

Загальний план відновлення Зони відчуження, який складається з дев'яти пунктів, розрахований на 225 мільйонів євро. Він передбачає, зокрема, розмінування всієї території, відновлення інфраструктури, втраченої протипожежної, комп'ютерної та офісної техніки, а потім — створення наукового хабу на території зони.

«З допомогою міжнародних донорів ми вже здійснюємо заходи щодо відновлення Зони відчуження. За нашими планами, з нашими донорами її територія не лише відновиться, а й покращиться порівняно зі станом, у якому вона була до окупації, десь за один-два роки, — сказав голова Держагентства. — Наразі загальна стратегія розвитку Чорнобильської зони відчуження вже розроблена, проте ще має бути затверджена Верховною Радою України. Одночасно з цим відбувається наповнення фонду допомоги Зоні відчуження».

Основні донори цього фонду — Європейська комісія, Європейський банк реконструкції і розвитку (ЄБРР), США, Норвегія, Велика Британія та Німеччина. У квітні запланована зустріч з донорами в Осло, на якій, як сподіваються в агентстві, відбудеться розширення підтримки та співпраці.

Довідково. *Російські війська окупували Чорнобильську зону відчуження у перший день повномасштабного вторгнення в Україну — 24 лютого 2022 року. Залишили вони її 31 березня, водночас остання російська техніка з майданчика ЧАЕС виїхала 1 квітня. Керівництво ДАЗВ змогло потрапити туди лише 5 квітня, адже інфраструктура на цій території, зокрема мости, була зруйнована. Війська рф знищили чи викрали понад 300 транспортних засобів підприємств зони, а також обладнання радіаційної лабораторії, яка досліджувала радіоактивні відходи та інші матеріали. За час окупації в Зоні відчуження припинила працювати моніторингова система радіаційного контролю. Окрім того, частина території залишилася замінованою.*

Не обстежений до кінця також об'єкт «Укриття». Завершити процес оцінки стабільності цієї конструкції у ДАЗВ розраховують до кінця року.

Наразі у Зоні відчуження вже вдалося відновити радіаційний контроль на контрольно-пропускних пунктах, ліцензійну діяльність підприємств щодо поводження з радіоактивними відходами та частково відновити втрачену техніку, — розповів Євген Крамаренко.

Відсутність інформації про зроблену профспілковою організацією справу — це відсутність самої справи!

Атомник України
Засновник: Професійна спілка працівників атомної енергетики та промисловості України
Видавець: Редакція газети «Атомник України»

Поштова адреса редакції: вул. Хрещатик, 22, а/с 393 м. Київ, 01001
Газета «Атомник України»
Головний редактор Людмила ГАП'ЮК
Телефон: (044) 205-74-20
E-mail: atomnik@union.kiev.ua
atomnik@gmail.com
http://www.atomprofspilka.info

Газета виходить щотижня
Індекс — 21766
За точність викладених фактів відповідальність несе автор
Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій
При передруку посилання на «Атомник України» обов'язкове

Свідоцтво про реєстрацію КВ №4480 від 21.08.2000 року
Газета віддрукована у ТОВ «МЕГА-ПОЛІГРАФ»: 04073, м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14.
Тираж 5000